

Nyheter om EU

NYHETSREVYFRÅNFOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ NR 18 MARS 2002

Neutralitetspolitiken förpassas till historieböckerna

Den traditionella svenska neutralitetspolitiken har förpassats till historieböckerna. I februari kom fyra partier – socialdemokraterna, moderaterna, kristdemokraterna och centerpartiet – överens om en ny säkerhetspolitisk doktrin, där nyckelmeningarna lyder så här:

”Sverige är militärt alliansfritt. Denna säkerhetspolitiska linje, med möjlighet till neutralitet vid konflikter i vårt närområde, har tjänat oss väl. För framtiden är det tydligare än någonsin att säkerhet är mer än avsaknad av militära konflikter. Hot mot freden och vår säkerhet kan bäst avväjas i gemenskap och samverkan med andra länder.”

Konstaterandet i den nya doktrinen att ”Sverige är militärt alliansfritt” är intressant eftersom det är formulerat i presens. Detta ger utrymme för spekulationer som bygger på en kombination av ett konstaterande och en fråga: ”Nu ja, men sedan då?” och som öppnar för frågan om framtida NATO-medlemskap.

Sverige samarbetar redan idag inom en rad områden med NATO. Att detta samarbete kan fördjupas och breddas ytterligare antyds av texten: ”Hot mot freden och vår säkerhet kan bäst avväjas i gemenskap och samverkan med andra länder.” Något utpekande av NATO som främsta grund för ett sådant arbete görs dock inte.

Men knappt hade utrikesminister Anna Lindh läst upp Sveriges nya säkerhetspolitiska doktrin i riksdagen förrän moderatledaren Bo Lundgren lanserade sin tolkning: Nu är Sverige på väg mot NATO.

– Den ryggradslösa säkerhetspolitiken tid är förbi, förkunnade moderatledaren från riksdagens talarstol. Ett medlemskap i NATO är ett naturligt nästa steg. Helt klart öppnar formuleringen om att avväja hot ”i gemenskap och samverkan” med andra länder för ett framtida medlemskap i NATO. Den smyganslutning som nu pågår leder dithän.

Men för socialdemokraterna är formuler-

ingen om att avväja hot ”i gemenskap och samverkan” med andra länder förmodligen i första hand en option till ett allt närmare säkerhets- och försvarssamarbete inom EU med sikte även på ett fördjupat militärt samarbete mellan EU:s medlemsländer.

Formuleringen: ”Genom vårt medlemskap i den Europeiska unionen deltar vi i en solidarisk gemenskap vars främsta syfte är att förhindra krig på den europeiska kontinenten” tyder på att EU:s roll i framtiden kan få avgörande betydelse för Sveriges säkerhetspolitiska vägval. Denna tydliga markering har hamnat i skymundan av den högröstade partipolitiska trätan om NATO.

Sverige ansökte om medlemskap i EG/EU med ”bevarad neutralitetspolitik”. Sedan dess har den svenska utrikes- och säkerhetspolitiken genomgått drastiska förändringar.

Som EU-medlem deltar Sverige aktivt i militariseringen av EU, som är i full gång

med att bli till en militär union. Försvarspakten Västeuropeiska Unionen (VEU) har i praktiken upphört att existera och uppslukats till största delen av EU. Inom två år ska EU vara i stånd att inom 60 dagar sätta in styrkor på upp till 60.000 soldater runt om i världen där supermakten EU – med de gamla kolonialmakterna Tyskland, Frankrike och Storbritannien i spetsen – anser sig ha intressen att skydda. Sverige ska bland annat bidra med Jas-plan och ubåtar, totalt 1.900 soldater och officerare.

Trots utfästelserna om medlemskap i EG/EU med bevarad neutralitetspolitik, är denna till följd av medlemskapet i EU förpassad till historieböckerna och Sverige är på väg att överge den militära alliansfriheten utan att någon egentlig debatt har förts och utan att väljarna fått ta ställning i val eller folkomröstning.

Är det EU-tralitet (EU-solidaritet) som är det nya nyckelordet för Sveriges säkerhetspolitik?

Ny EU-kritik mot svenska skatter

EU-kommissionen kritiserar åter de svenska skatterna. "Skattebördan på inkomst fortsätter att vara den högsta i EU", skriver kommissionen i sin rapport över hur medlemsstaterna följt EU:s allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken under 2001. Rapporten nämner att inkomstskatten visserligen har sänkts, men hävdar samtidigt att många av de åtgärder som vidtagits inte tycks vara riktade mot de lägre lönenivåerna. I riktlinjerna rekommenderas medlemsstaterna att sänka skatten för framför allt låginkomsttagare. Kommissionen konstaterar också att inget har gjorts för att öka konkurrensen när det gäller flygtransporter och apoteksprodukter. Regeringen får däremot beröm för överskotten i budgeten och förändringar i arbetsmarknadspolitiken.

MBL införs i EU

Anställda ska ha rätt att få besked om vilka planer ägarna har för företaget, enligt ett direktiv som EU-parlamentet godkände. Bakgrunden är nedläggningar inom EU där anställda inte fått någon information från ledningen, utan ställts inför fullbordat faktum. Direktivet innehåller minimikrav på information om utvecklingen i företaget samt samråd med anställda inför förändringar. Enskilda länder kan ha hårdare krav om de vill. Direktivet gäller företag med minst 50 anställda, och omfattar både privat och offentlig sektor. Medlemsländerna ska även införa "avskräckande påföljder" för företag som inte följer informationsplikten.

Max 48 timmars arbetsvecka för chaufförer

Långtradarchaufförer och bussförare får inte arbeta mer än i snitt 48 timmar per vecka. Det är en av punkterna i ett nytt EU-direktiv som EU-parlamentet ställt sig bakom. Godkännandet kom efter en förlikning med ministerrådet. I direktivet regleras förutom arbetstider även chaufförernas raster, nattarbeten samt att arbetstider ska bokföras och att journalerna ska bevaras under en längre tid. Parlamentet lyckades driva igenom att reglerna också ska gälla för egenföretagare. Men det sker först fyra år efter det att direktivet är genomfört.

EMU kräver flexiblare löner och skärpt budgetdisciplin

I mitten av februari presenterades de första rapporterna från den av regeringens tillsatta utredningen om svenskt medlemskap i valutaunionen EMU. Först ut var professor Lars Calmfors rapport "EMU:s effekter på lönebildningen" och en rapport från LO, TCO, SACO och Svenskt Näringsliv. På en punkt är man inom utredningen väl överens – svensk lönebildning måste bli mer flexibel. Flexibilitet, som snabb anpassning av löneökningstakten, omförhandling av gällande avtal och rörlighet på arbetsmarknaden, är enligt utredarna den bästa buffert och stabilisator vi kan ha om Sverige drabbas av en allvarlig störning, till exempel snabbt stigande löneinflation, att vi ligger ur fas med EU-konjunkturen eller ett ras för exporten. I mars kommer EMU-utredningens slutbetänkande. Större budgetöverskott och skärpt budgetdisciplin är, förutom ökad löneflexibilitet, några åtgärder som kan bli nödvändiga vid ett svenskt

EMU-medlemskap. Det skriver Dagens Industri som tagit del av utkastet till utredningens slutbetänkande. Enligt vad DI erfar är det enda viktiga som återstår att besluta om hur stort överskottet i den offentliga sektorns sparande bör vara. I utkastet till slutbetänkande diskuteras en höjning från dagens 2 procent av BNP över en konjunkturcykel till 3 alternativt 2,5 procent.

I övrigt skriver EMU-utredningen att riksdagen bland annat i en särskild lag inrätta ett nytt finanspolitiskt råd. Rådet ska presentera självständiga analyser och rekommendationer två gånger per år. Regering och riksdag bör även i förväg ta fram en mindre arsenal av stabiliseringspolitiska åtgärder för att korta beslutstiden när åtgärderna väl behövs vid stora konjunkturavvikelser. Det handlar i första hand om inkomstskatter, moms och arbetsgivaravgifter. Utredningen lämnar däremot inga förslag om så kallade buffertfonder.

Industrin inom EU producerar mindre

Industriproduktionen i euroområdet steg 0,8 procent i december jämfört med månaden före, rapporterar Eurostat. Inom hela EU steg industriproduktionen med 0,6 procent. Jämfört med december 2000 sjönk industriproduktionen i euroområdet med 4,1 procent. Inom hela EU minskade industriproduktionen med 4,4 procent under perioden.

Oklart om terroristbegrepp i EU

Det spanska ordförandeskapet förbereder ett förslag där "våldsbenägen radikalism hos ungdomar" kopplas till terroristbekämpning. Justitieminister Thomas Bodström uppger att han tar avstånd från förslaget. En arbetsgrupp inom EU håller på spanskt initiativ på att utarbeta ett standardformulär för ett informationsutbyte som ska förhindra terrorism. En utgångspunkt är "den successiva ökningen av våldshandlingar och vandalisism vid olika EU-evenemang och toppmöten som utförts av radikala extremistgrupper". Gruppen konstaterar

att dessa händelser skapas av odefinierbara kretsar som verkar i skydd av olika fasader i samhället. Men Bodström ser ingen anledning till oro. Han säger till TT att han är säker på att förslaget kommer att begravas i arbetsgruppen.

Var femte kvinna i EU utsatt för våld

Var femte kvinna i EU har någon gång utsatts för våld i sitt förhållande, visar en spansk undersökning som bygger på material från tio EU-länder. I endast fyra av de länder som deltog i undersökningen klassificeras familjevåld som brott. I de flesta länder får de som utsatts för familjevåld kostnadsfri rätts hjälp. Däremot rådet det brist på enheter som är specialiserade på kvinnovåld, bland annat inom domstolar och åklagarväsende. Över hälften av EU-länderna har kriminaliserat sexuella trakasserier på arbetsplatsen.

Nytt nummer av Kritiska EU-fakta. Beställ från kansliet.

NYHETER OM EU ÄR ETT MÅNATLIGT NYHETSREVISORISKT BREV SOM UTGES AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EIVOR NILSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. REDAKTIONENS ADRESS: RONDÖVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST: GAUSTA@WINEASY.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA PERSONER 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER, FÖRETAG OCH INSTITUTIONER